

PLATA D'INFORMAZIUN DL COMUN DE BADIA • Nr. 01/2006 - Auri 2006

Poste Italiane S.p.A. Sped. i.A.P. - 70% - D.C. Bolzano - Taxe percue / Tassa riscossa

Abitaziuns

N sègn tler cuntra la speculaziun imobiliara

Le Consèi dl Comun de Badia à fat fora al'unanimité de ne konzéde nia svincolaziuns dan la decorënza di terminns sòn costruziuns agevolades y convenzionades o sòn hotì vincolà da leges particulares.

Zirca le 30% dles unitàs abitative dl Comun é tles mans de foresti.

Ti ultimi mëisc éi rové te Comun deplü domandes de podèi svincolè frabricac agevolà, cun les motivaziuns di proprietars injuntades. La chestiun plütosc zitia é spo gnüda tratada tla

sentada dl Consèi di 30 de merz, dô ch'al é gnü damanè na minunga y na tuta de posiziun sòn l'argomènt al Consorzi di Comuns, che à indere mâ confermè che l'ultima dezijiun ti speta

al Consèi che pò deliberé sòn chëstes chestiuns cun la maioranza di 2/3 de düc i aconsiadus.

va inant a plata 2

Destinaziun dl 5 por mile

Al vègn recordè che pro la poscibilitè de destinè l' 8 por mile dl'IRPEF (cuta sòl davagns dla persona fisica) ala dl'ija o al stat, ch'è bele dada ti agn passà, èl da chësc ann inant na poscibilitè emplü: chëra de destinè le 5 por mile dl IRPEF ales ativitès soziales dl Comun.

Co pon pa fà por che le 5 por mile dla cuta IRPEF ti vais al Comun?

La modalitè d'adejiun é scëmpla: al basta mëte na firma tla lerch resservada sòn le formular de detlaraziun di davagns (por ejëmpl mod. Unico 2006 o mod. 730/06).

Cun na firma che ne comporta degun cost emplü, podarà vignun sostignì diretamënter ativitès soziales dl Comun de Badia, mantignan i scioldes dles cutes tl Comun.

Porchël Te inviunse a dè tò contribut por les tröpes initiatives soziales che vègn y podarà gnì metüdes a jì dal Comun de Badia!

5 Promille

La orentè dl Comun jò dl vers de ciavè na regola che podess varèi por dūc anfat, zënza discriminaziuns ti confrunc de degūgn y zënza conzéde vantaji inoportunn a speculadus potenziai.

Dal momënt ch'al è domandes de svincolaziun sòn mësa, èl gnü fat la proposta de tò na dezijiun porsura y de stabili dedò na regola por le dagnì. Sòn chëra èl spo gnü portè n valgūgn argomènc che dō daidè da tò na dërta dezijiun sòn chësc argomènt, sides por ci che revardà les domandes bele menades ite, che incè por le dagnì:

- n proprietar de na costruziun agevolada à la poscibilitè de vène la costruziun, sce al ô, mo a n prisc che corespogn a chël de na costruziun agevolada y nia a chël che va sòn le marcé lède;

- tl cajo ch'al gniss conzedü de svincolè na ciasa agevolada o n'atra costruziun sotmetüda a vincolaziun, podessera jì venüda a n prisc de dui o trèi iadi plü alt por sciöche le marcé immobiliare va te nosc raiun: chësc ne pò y ne dess nia ester tl interès dl'aministraziun comunala;

- sce le prisc é dassenn alt, spo sozèdera dër saurì che n frabicat

röies tles mans de foresti che é i susc che é a òna de spène zifruns suramenà por podèi arsi te nūsc paisc;

- la gran inflaziun dl marcé immobiliare te nosta valada, la poscibilitè de vène a prisc alc, é na cossa che fej góla, tan che ti ultimi agn é le numer de ciasas y abitaziuns ch'è jüdes venüdes a foresti chersciü tres deplü: tl Comun de Badia èl ai 31.12.2005 endöt 496 unitès – danter ciasas y apartamènc – tles mans de foresti che n'à nia la residènza tl Comun; laprò röiel les ciasas y i apartamènc de chères persones da defora che à intratan ciavè la residènza tl Comun de Badia (147 ti ultimi 10 agn);

- le fat che le prisc dles abitaziuns y di frabicaç va tres ciàmò sò ne dèida nia i jogh che mëss se fà sò la pröma ciasa, tan deplö che incè le prisc dles costruziuns agevolades é lié indiretamënter al prisc che va fora dles contrataziuns sòn le marcé lède y privat.

Do ch'al é gnü conscidré y valuté avisa dūc chisc punc, à le Consèi dl Comun de Badia tut la dezijiun al'unanimité de ne conzéde degönes svincolaziuns, por evité vigni aspiraziun ala speculaziun sòn i frabicaç agevolà.

Paisc	Ciasas de foresti che n'à nia la residènza tl Comun	Apartamènc de foresti che n'à nia la residènza tl Comun
Badia	6 ciasas	98 apartamènc
La Ila	14 ciasas	276 apartamènc
S. Ciascian	5 ciasas	94 apartamènc

La tabela mostra le numer dles ciasas y d'abitaziuns tles mans di foresti dō paisc. Laprò rüvel ciàmò dōtes les ciasas y i apartamènc de foresti che à intratan bele ciavè la residènza tl Comun (147 ti ultimi 10 agn). Compedà adöm feji fora za. le 33% de dōtes les abitaziuns y ciasas ch'è tl Comun.

Racoiüda dl refodam da tosser

DATA	PAISC	PLAZA	ORAR
04.05.2006	La Ila	Plaza Optik Willy	10:30-11:30
04.05.2006	San Ciascian	Plaza Cassa Sparagn	12:30-13:30
04.05.2006	Badia	Plaza de Comun	14:00-15:00
13.07.2006	La Ila	Plaza Optik Willy	10:30-11:30
14.09.2006	La Ila	Plaza Optik Willy	10:15-11:15
14.09.2006	San Ciascian	Plaza Cassa Sparagn	11:30-12:30
14.09.2006	Badia	Plaza de Comun	13:30-14:30

Le Statut de Comun nù

Sce al é debojegn, spo po le statut de Comun gnì mudé te vigni momènt dal Consèi de Comun, sce al é la incè orentè de na maioranza de 2/3 di aconsiadus. En chësc iade à indere düc i comuns de Südtirol messü mudé so statut aladô dla lege nòia sòn i comuns. Por la formulaziun dl test éson en linea de mascima jüs do la proposta formulada dal Consorz di Comuns da Balsan.

Por le Comun de Badia él gnü nominé na comisciun apostá, metüda adöm dal ombolt y da dui aconsiadus por paîsc, cun l'incíaria de se ciarè jö la proposta de statut dl Consorz y de valuté de ciünes mudaziuns ch'al é debojegn por l'adatè a nosc Comun. De fat él deplü punc olach'al ti gnô conzedü la liberté a vigni comun de tó na dezijiun por so cunt.

Tl pröm capitul che reverda les disposiziuns generales él gnü specifiché che **le Comun de Badia é n comun ladin y che al à porchël da sconè dantadöt le lingaz y la cultura ladina**, sciöche incè da alisiré la coesistènza danter grups linguistics desvalis che vëgn dant tl Comun.

Na discusiun plütosc via é gnüda fata te döes sentades dl Consèi sura co adatè **l'articul che trata dles oportunités valies danter ëi y ères**.

Aladô dla proposta dl Consorz sura les oportunités valies danter ëi y ères - messâl, tl momènt che ëi y ères é rapresentà te Consèi, ester na rapresentanza dles ères incè te Junta. La proposta dla comisciun dl Comun de Badia é stada chëra de mët sciöche condiziun por che n'ëra vais de dërt te Junta, che les ares sides rapresentades te Consèi cun almanco 1/5 di posc. En pratica ôl di che sce 4 ères sòn 20 aconsiadus röia te Consèi, spo él almanco öna ch'à le dërt de jì te Junta, bel anfat tan d'usc che vignöna à ciafè. La limitaziun de 1/5 à portè a na discusiun plütosc lungia, deache les ères ess orü ch'al foss gnü mantignì la proposta dl Consorz che ti ess dè ad ères na sbürta emplü. Chësc punt vëgn porater analisé plü tl menü tl articul scrit da Susi Canins Felder y Edith Dapoz Valentini y metü ite tla lerch rerservada ales ères.

Por ci che reverda le respet dla parité d'oportunités él gnü metü tl Statut che le Comun pò mët sö n comité apostá.

Tl articul che reverda **les normes particulares por i comuns ladins** él gnü metü ite che le comun se crüzia de sostignì la vitalité dla comunità tres n sostëgn ales singoles fraziuns y ales istituziuns (scores, comunitàs religioses, associazions). Pro chësc articul n'él nia stè la maioranza damanada por mët ite la clausola che le Comun

COMUNE DI BADIA
GEMEINDE ABTEI
COMUN DE BADIA

STATUTO COMUNALE
GEMEINDESATZUNG
STATUT DE COMUN

sostëgn la colaboraziun danter les istituziuns y les organizaziuns „culturales“ ladines. Al é gnü lascè la formulaziun dl test de basa zënza la parora „culturales“.

Al é gnü stabilì che les **deliberaziuns dl Consèi de Comun** vëgn tutes canche al é dè la maioranza assoluta di presënc.

Al é gnü stabilì che ti caji olache **le Consèi nominëia comisciuns**, pòl gnì nominé esperc esterns, sce le Consèi l'arata dërt.

Pro la definiziun dles **competënzes dl Consèi** él gnü stabilì che al deliberëia sòn proiec preliminars de operes publiches che costa plü co 500.000,00 Euro. Sot a chësc import pò la Junta tó la dezijiun zënza damanè le Consèi. Al é incè gnü stabilì che le Consèi de Comun verifichëia almanco n iade al ann – en ocasiun dl'aprovaziun dl bilanz de previjiun – l'atuaziun dles linies programaches che reverda les aziuns y i proiec da realisé tratan le tëmp dl mandat.

Tl capitul che reverda la **Junta comunala** él gnü definì ch'ara é metüda adöm da 6 assessurs plü l'ombolt y che vigni fraziun mëss ester rapresentada.

Al é gnü fat fora che la lita dla Junta vëgn fata sòn proposta dl ombolt cun litaziun socrëta te öna na votaziun sora. La Junta vëgn spo aratada litada sce la maioranza assoluta di aconsiadus en ciaria l'à aprovada.

Danter ater él gnü stabilì che la legalité dla riuniun de Junta é dada sce al é almanco 4 assessurs presënc.

N punt sòn chël che ara n'é nia jüda da se gnì é stè chël dl **referendum popolar**. Pro l'articul, olache al vëgn stabilì che:

- le Comun pò invié ia n referendum popolar cun la maioranza de 2/3 di aconsiadus,
- la popolaziun pò invié ia n referendum popolar cun les firmes dl 10 % de chi ch'à le dërt da lité (tl Comun de Badia za. 200 firmes),

él gnü preodü le referendum consultif. Chël ó di che la popolaziun po gnì damanada por chestiuns importantes, preodüdes dal medémo articul, mo le Consèi de Comun n'à nia bria da se tignì ai resultač dl referendum, dal momènt che le consultif n'é nia vincolant por le Consèi.

L'alternativa foss stada chëra de adotè le referendum propositif y abrogatif che odô danfora le dovëi dl'amministraziun comunala da se tignì al resultat dl referendum.

Na maioranza de 12 aconsiadus sòn 20 à aratè dami da lascè mâ daverta la poscibilité dl referendum consultif.

Notizies dales sentades de Junta

Dezijiuns sostanziales tutes dales sentades de Junta dai 21 de dezember 2005 cina ai 8 de merz 2006:

Sentada de Junta di 21.12.2005

Al é gnü aprovè le stato d'avanzamënt di laürs fac dala dita Gabi S.p.A. por le **tunel da La Crusc** cun n import de 1.045.629,53 Euro + CVA. Por le mëis de jenà 2006 é gnü aprovè la licidaziun dl import suradit.

Sciöch'al é gnü damanè dala Junta Provinziala da Balsan, à la Junta deliberé la destinaziun dles sovenziuns concedüdes dala Provinzia al **Comité dla gara de Copa dl Monn** por n import de 500.000,00 Euro: la soma intiera ti gnarà paiada fora diretamënter al Comité.

Deplü hoti y botèghes dl zënter da San Ciascian s'à damanè por scrit stlarimènc por podèi capì avisa dô ci criters ch'al é gnü stlüt jö la zircolaziun de düc i **auti tl medèmo zënter da San Ciascian**. Deache al é gnü tut la dezijiun de stlüt jö le zënter, é inçe gnü damanè dai proprietars de hoti y botèghes ch'al vègnes metù sò tofles d'indicaziun nòies, a na manira che i ghesc se ciafes impò ciamò i hoti y les ciasas ch'ai chir. La junta à fat fora de conzede ci ch'é gnü damanè.

Al é gnü fat fora de ti dè l'inciaria al arch. Nagler Giuseppe de fà na **variaziun al plann urbanistich por ci che reverda la zona sot San Linert**, olach'al é preodü la zirconvalaziun dl zënter.

Sentada de Junta di 11.01.2006

Dal momënt ch'al é gnü portè a fin deplü **ac de vandalism a dann dl Comun tl païsc da San Ciascian** por ciodi ch'al é gnü stlüt jö le zënter dl païsc, é gnü inciarié l'avocat de Comun de fà na denunzia cuntra nia conosciüs.

Al é gnü dè ia i laürs por la **realisaziun di clandri dla scora elementara** de Badia al dita da feur de Castlunger Alfred da San Martin.

Al é gnü inciarié l'injignier Primo De Biasi a laurè fora n **conzet por la realisaziun dl punt nü de colegamënt danter Pedraces y San Linert** por n import de 10.878,46 Euro + CVA.

Por la **zona d'espansiun Plaönn a La Ila** é gnü aprovè le prisc d'espropiazion stimé de 314,60 Euro/m².

Sciöch'al é gnü damanè dala Junta Provinziala da Balsan, à la Junta deliberé la destinaziun dles sovenziuns concedüdes dala Provinzia al Comité dla gara de Copa dl Monn por n import de 500.000,00 Euro: la soma intiera ti gnarà paiada fora diretamënter al Comité.

Sentada de Junta di 18.01.2006

Al é gnü aprovè le regolamënt y les condiziuns por podèi **adorè la palestra dla scora mesana a La Ila**. Les tarifes fissades por l'afit dla palestra é: da lì a plata 9

Al é gnü tut la dezijiun de scrì fora n **concurs informal a invit por le proiet dla scolina nòia a San Linert** che dess tosc gnì realisada.

Al é gnü constatè danü che les abitaziuns de Valgiarèi, Curcela, Jusciara, Crafunara, Val, Pescol, Puntac, Sotgherdëna y Parüs é tacades ite pro **funtanes dal'ega che n'é nia de proprietà Comun** y ch'ares n'à dötaorela degun aparat da mosoré la cuantitè d'ega adorada. Deache le cost de smaltimènt dles eghes pazes vègn calcolè sön l'ega che vègn efetivamënter adorada tles ciasas, n'él a chësta manira nia stè poscibl da calcolè les spëises de smaltimènt. Porchèl à la junta fat fora de ti aratè ales families dles localitès suradites n prisc forfeetar y de invié al'instalaziun di aparac da mosorè l'ega che va ite te ciasa anter i 31 de mà 2006.

Sentada de Junta di 01.02.2006

Al é gnü tut a conosciënza la domanda da pert dl Consèi de Cüra de Badia de **realisé bagnis publics a S. Linert** che foss a disposiziun dantadöt di pelegrins che ròia adalerch a Oies y a S. Linert. Scemia che i pelegrins po al momënt aprofité di bars che pita

chësta sort de sorvisc, vègnel impò aratè dèrt de sostegni na te' iniziativa por le dagnì.

Al é gnü tut a conosciënza la lëtra cun tróc firmatars da S. Ciascian che se damana ch'al vègnes **indò daurì la strada che passa fora por le zënter dl païsc al trafich di auti**. La Junta à fat fora de ne daurì nia la strada por chësc invern, mo de trà por intant zoruch la denunzia cuntra nia conosciüs por ac de vandalism sozedüs do ch'al é gnü stlüt la strada. Al é gnü fat fora de invié ia na riuniun cun i zitadins da S. Ciascian por baié dl argomënt defata do la fin dla sajun da d'invern.

L'Assessorat al'Urbanistica dla Provinzia da Balsan ti à comuniché al Comun che al vègn **instalè n'antëna nòia sön Plan de Sponata** che importetarà la ripetiziun dl segnal por la televijiun.

Sön la domanda dl Istitut Comprensif dles Localitès Ladines ch'al vègnes **païé fora les spëises de com-partecipaziun por la scora mesana**, é gnü fat fora de licidé l'import de 5.225,00 Euro sciöche damanè.

Al é gnü fat fora de conzède cun l'assestamënt al bilanz 2006 n contribut de 10.405,00 Euro por le **ressanamënt dla strada Puntac - Sotgherdëna** ch'é bele gnü portè a fin.

Al gnarà fat n surapost cun le geom. Innerkofler dl Ofize provincial dles strades por odèi sciöche ara jiss

da sistemé damì le tratar danter la Pension Gran Risa y l'incrujada da jì a La Ila alta (dan le Dolomiti).

Sentada de Junta di 08.02.2006

Al é gnü fat fora de scrì fora le post da tecnich comunel a tēp plēgn y de le lascè alsavèi tres publicaziun sōn l'albo de Comun y "La Usc di Ladins". Les domandes à da gnì presentades anter i 28.02.2006.

Al é gnü fat fora de ti conzéde ala Union Generela di Ladins dles Dolomites n contribut straordinar de 1.000,00 Euro por l'organisaziun dles manifestaziuns por i 100 agn dala fon-daziun da medéma uniun.

Al é gnü fat fora de ti paié le contribut de 40.000,00 Euro al'Interes-sēza de Pescol por la sistemaziun dla strada Puntac - Pescol.

Sentada de Junta di 15.02.2006

Al é gnü ejaminé la domanda dla Mùjga de Badia por la conzesciun de n contribut straordinar y do ch'al é gnü tut en conscideraziun che le Cunsēi Cultural tl Comun de Badia ti conzéd 4.000,00 Euro de contribut, él gnü fat fora de ti conzéde 2.000,00 Euro laprò.

Al é gnü fat fora de surantó les spēises por le proiet da asfalté la strada San Ciascian-Tamores. Por la realisaziun di laùrs instēsc, saràl l'Interessēza de Rù che messarà se cruzié.

Al é gnü inciarié l'arch. Karl Heinz Castlunger da fà na mudaziun al

plann d'atuaziun por la zona por le frabiché alisiré de Costadedoi a San Ciascian por na soma de 640,00 Euro.

Al é gnü inciarié l'arch. Oswald Valentini da fà na mudaziun al plann d'atuaziun por la zona por le frabiché alisiré Armuntarora tl zēnter da San Ciascian por na soma de 1.728,00 Euro.

Al é gnü inciarié l'arch. Erich Agreiter da fà na mudaziun al plann d'atuaziun por la zona por le frabiché alisiré Tamà a La Ila alta por na soma de 1.200,00 Euro.

Al vēgn aprovè l'oferta de 12.000,00 Euro dla dita Davide Records S.a.s. por l'instalaziun de n sistem de videoproieziun tl gran salf dla Ciasa J.B. Runcher a San Linert.

Al é gnü aprovè la spēisa de 2.980,80 Euro por la cumpra de pedanes por le palch dla Ciasa de Cultura a La Ila dala dita Pedacta S.r.l.

Al é gnü ejaminé l'oferta dla dita Lenzi Ascensori por azessurs nia preodüs tl proiet por i lifc dla palestra y dl ambulatorio de Badia. Al é gnü fat fora de se damanè stlarimēnc dal arch. Valentini, incē deache al è bele la secunda spēisa che tōma al Comun por chēstes atrezatōres. Al é spo gnü aprovè la spēisa de 3.400,00 Euro + CVA sciōche da oferta.

Al ti é gnü ciarè ala lista de porsones y/o dites che n'à nia respetè i terminns preodüs por le paiamēt di contribuē d'urbanisaziun. Al é gnü fat fora de fissé l'ultimo terminn por le paiamēt zēnza fic ai 28.02.2006.

Al é gnü valuté y aprovè cun n val-

günes pices mudaziuns la proposta de convenziun cun la „Casa Bimbo“. Le Comun surantolarà na pert dles spēises por cunt dles families che n'un n'à debojēgn.

Sōn proposta dl secretēr de comun él gnü aprovè na spēisa de 18.684,33 Euro sciōche premies de produtivité ai dependēnc de Comun.

Sentada de Junta di 22.02.2006

Al é gnü fat fora de ti conzéde n contribut de 500,00 Euro ala Südtiroler AIDS-Hilfe.

Al é gnü valuté la poscibilitè de cherié na zona d'espansiun nōia tla localitè Pantan Sarè a Pedraces y de ti cumprè jō le grunt de chēl che ara va debojēgn a Urban Irsara al prisc de 250 Euro/mq anter l'ann 2009.

Por la manutenziun straodinara dl tlavier dla Ciasa J.B. Runcher él gnü aprovè na spēisa de 3.300,00 Euro + CVA.

Sentada de Junta di 08.0.2006

Al é gnü fat fora de azetè la domanda dl'Assoziaziun Turistica do n prisc alisiré por l'entrada dla nodadoia por i sciori che aderēsc al pachet de promozion turistica „Istè 2006“.

Al é gnü valuté la domanda dl Cineforum Val Badia de podèi adorè le salf dles manifestaziuns tla Ciasa dla Cultura da La Ila y al é gnü fat fora de ti aratè la soma de 60,00 Euro al iade + CVA.

Al é gnü tut a conoscēnza che l'O-fize de promozion dles operes publiques dla Provinzia da Balsan à stanzié na soma de 100.000,00 Euro ala cūra da S. Ciascian por la costruiziun dla colonia nōia.

Al é gnü fat fora d'inciarié n geometer por mosoré fora na lerch da passè a pé tl tòch A4 dla zona de Boscdaplan. Le grunt de chēl che ara va debojēgn por podèi ti dè l'azès a chi che l'adora, messarà gnì espropié.

Al é gnü fat fora de cumprè dala dita Microset Int S.r.l. n stabilisadù por la rēi di computer de Comun por n import de 2.733,36 (CVA laprò), dal momēt che le vedl stabilisadù s'à borjé.

Al é gnü constatè che i contribuēc paià ti agn passà dai zitadins de Badia por le smaltimēt dl refodam ne bastà

va inant a plata 6

Tl zēnter da La Ila gnarè le parchè dlungia l'incrujada a paiamēt.

Sentades de Junta va inant da plata 5

indî nia por corî i cosc sostignîs dal Comun. Porchêl él gnû fat fora de aumentè le prîsc da 0,035 Euro/liter (ann 2004) a 0,048 Euro/liter (ann 2005).

Al é gnû tut a conoscènza la lista di eserzizi publics (hotels, pensions, garnî, bars, restauranc y i.l.) che ne **respetà nia les normes preodûdes por le smaltimènt dl refodam organich**. Al messarà ti gnî recordè a chi che n'à mai dè jö refodam organich che la

Refodam che vëgn lascè intoronn è de dann por l'ambiënt y por l paîsc!

sora poscibilitè de smaltimènt é chëra preodûda dales normes y che al ne pò nia ti gnî dè da mangé ai tiers o borjé.

Sentada de Junta di 15.03.2006

Al é gnû fat fora de **cherié por l'isté che vëgn na plaza da parché i auti a paiamènt** tl tòch lède pro l'incrujada da jì a La lla alta (dal'Aurora sò).

Al é gnû fat fora de ti passè inant al avocat de Comun les pratiches por **scodî i contribuè d'urbanisaziun** da chi che n'à nia tignî ite i terminns ultims stabilis dala Junta.

Al é gnû fat fora d'inciarié l'arch. Oswald Valentini por **laurè fora na modifca al P.u.c. por la realisaziun dl azès ala zona produtiva nòia dlungia le Badia Pub.**

Al é gnû valutè la domanda dl'Uni-un Sport S.Ciascian do n contribut por la **realisaziun de n ciamp da „beach-volley“**. Al ti é gnû conzedü n contribut straordinar de 10.000,00 Euro.

Al é gnû scrit fora n **concurs d'i-dees por la proietaziun dla scolina nòia a S. Linert**, olach'al é gnû invié 6 architec a dè jö na porposta por la realisaziun.

Proiet GEA

Ambiënt, economia, sozieté, personalité mëss paissené adöm!

Le proiet GEA é n proiet de formaziun che à da n'un fà cun le svilup che ara va da sostegnî y vëgn portè inant dai Ofizi provinziài por la formaziun permanènta.

Çi ó pa di svilup che ara va da sostegnî?

Svilup che ara va da sostegnî é mâ la traduziun dal ingleje „sustainable development“ y definësc cun püces parores n svilup che tègn cunt dl ambiënt olach'i messun y messarun vire tl dagnî.

Sciöch'an ó incè ti dî, le pinsier é che le monn messarà se svilupé te na certa manira por ester bun de suravire a catastrofes che ara ne jarà n cer' momènt nia plü da tignî sot a control. Porchêl messarà gnî sparagné cun les ressurses y tl medémo tēmp messarà la sozieté se rēnd cunt de sūa responsabilitè por çì che reverda le svilup dl monn avisa sciöche vigni singola porsona.

N svilup che ara va da sostegnî, n dēr svilup, pōn mâ avēi sce cater elemēnc paissenēia bun adöm: ambiēt - economia - sozieté - personalité!

Ti agn passà à i Ofizi de Formaziun fat stüdi por capî sciöche al dess ciarè fora n svilup dl monn che sciafia incè da ti garantî n dagnî al monn! Sēgn vëgnel pitè na linia de cursc de formaziun por dè inant les informaziuns coiüdes adöm y por sensibilisé la jēnt da se comportè damî ti confrunç dla tera y dla jēnt, por che le monn sides incè tl dagnî da ciàmò da podēi vire.

Por vigni curs a chël ch' an tolarà pert, ciarà i partezipanc n punto da podēi inculè ite te n pice liber aposta. Canche n partezipant arà abiné adöm 30 punç, do avēi tut pert a cursc che à da n'un fà cun düc 4 i elemēnc (ambiēt, economia, sozieté y personalité), ciaràl n diplom por avēi stlüt jö le percurs de formaziun GEA.

Le proiet é intratan bele gnû presentè tla Talia y foradecà y dlunch él gnû dassēnn laldè.

Deplü informaziuns pōn ciafè sōn le sit internet www.provinz.bz.it/gea. Sce an ó pōn incè menè diretamēnter na e-mail a martin.peer@provinz.bz.it o telefonè al nr. 0471/413397.

Les ères, tres ciamò sotrapresentades tl'aministrazion publica

Al n'é nia passè plü de 50 agn da canche les ères à cialè le dèrt de podèi litè y impò sunse ciamò dèr da lunc dal avèi arjunt la parité y le dèrt d'ester rapresentades tles istituziuns politiches.

En cört la storia di „dèrc“ che ti é gnüs conzedüs ales ères ti ultimi 50 agn tl Stato talian:

- TI 1950 é gnü tutelè la maternité dla uma: ara ne podò nia plü gnì licenziada sce ara aspetà n môt;

- TI 1956 à les ères cialè le dèrt d'avèi le medémo paiamènt sciöch' i èi;

- TI 1960 é gnü tut jö l'articul de lege che ne lascià nia pro che n èra podess to sò n post da dirigènta tl'aministrazion publica;

- TI 1963 ne podò n èra nia plü gnì licenziada sce ara se maridà y les ères podò incè fà cariera da magistrat.

Scemia che les ères fej fora le 52% dla popolaziun locala (Südtirol), ères tres ciamò sotrapresentades tl monn dla politica y dl economia. Chèsc ne dess nia gnì azetè te na sozieté democratica, deache la politica à debojëgn dles ères por cherié na miù sozieté por düc.

Tla sentada dl Consèi de Comun di 30 de jenà dl 2006 é gnü aprovè le Statut communal nù: te chëra ocaggiun n'él nia gnü conscidré la proposta dl Consorzi di Comuns, studié fora por i comuns de Südtirol, de ti dè la poscibilitè a n'èra de rovè plü sauri te Junta, a na maniera che trami i sèsc pois ester rapresentà te chël organ communal.

La comisciun nominada dal Consèi por adatè la proposta dl Consorzi ales esigènzes dl Comun de Badia, à aratè dèrt de mudé la proposta dl articul sura les oportunitès valies danter èi y ères, meton la clausola che èi o ères mës ester rapresentà almanco por 1/5 te Consèi por avèi n post garanti te Junta (en pratica mës ester almanco 4 ères - o èi - te Consèi por avèi na rapresentanza sigüda te Junta). La proposta dl Consorzi é che sce èi y ères é rapresentà te Consèi, ài incè le dèrt d'ester rapresentà te Junta cun almanco n mèmber.

Les cater aconsiadèsses dl Consèi é restades plütosc mal de chèsc adatamènt dl Statut y fat na domanda por ch'al podess ciamò n iade gnì mudé l'articul en chestiun aladò dla proposta dl Consorzi di Comuns, porater gnüda tuta sò da tröc comuns de Südtirol.

La domanda é gnüda tratada tla sentada di 30 de merz 2006 olache na maioranza de 12 sön 20 n'é nia stada a öna de mudé l'articul en chestiun. Chèsc s'à desplayü cotan, deache i sun dla minunga che sce les ères - che fej fora plü dl mez dla popolaziun - n'é nia assà rapresentades tles istituziuns, spo ne vègnel gnanca respetè la democrazia. Nia dagnora ne ti va les dezijiuns tutes dai èi bun al monn feminil che à d'atri interèsc y d'atri punç d'odüda. Nos s'aodun che al sides tl dagnì deplü ères che portes inant sües idees tla sozieté por le bëgn de dötà la popolaziun y a vanta-je dla democrazia.

*Dapoz Valentini Edith
Canins Felder Susanna*

Novitês

L'ordinn dl dé dla Comisciun dl frabiché é da podèi descíarié dal sit internet dl Comun de Badia: www.comunbadia.it ti tèmps preodüs por la publicaziun tl albo communal.

* * * * *

Ti mëisc che vègn sarà da podèi descíarié jö dl sit internet - iade por iade - l'ordinn dl dé dl Consèi de Comun, a na maniera che sce valgügn é interessà da ester informà damì y por tèmps sön les dezijiuns che vègn tutes dal Consèi, pòi tó pert diretamentè ala sentada sciöche spetadus.

Udiënza dl Ombolt y di Assessurs

Ombolt dr. Ugo Dorigo
vigni lönesc y vigni mercuri dales
16.00 ales 17.30
y vigni vëndres dales 10.00 ales 11.00.

Assessur dr. Elmar Irsara
mercuri dales 8.00 ales 9.00

Assessur dr. Emerich Pedratscher
mercuri dales 16.30 ales 17.30

Assessur Iaco Frenademetz
lönesc dales 11.30 ales 12.30

Assessur dr. Elmar Castlunger
vëndres dales 11.30 ales 12.30

Les udiënzes di assessurs suraindicà vègn tignides sön apuntamènt da fissé cun l'ofize protocol pro la segreteria
Claudia Campeì
(tel. 0741 838222 - 0471 839642)

Udiënzes dl Assessur Provinzial dr. Florian Mussner

L'Assessur Provinzial dr. Florian Mussner tègn súa udiënza en vëndres, ai **26 de mà 2006** dales 11.00 ales 11.45 tla Ciasa de Comun.

Orar dla biblioteca "Sas dla Crusc"

Orar de daurida dla biblioteca "Sas dla Crusc" - San Linert
Tel. 0471 839994

- le lönesc dales 9 ales 12
- le mertesc dales 9 ales 12 y dales 15 ales 18
- le mercuri dales 9 ales 12
- la jöbia dales 9 ales 12
- le vëndres dales 15 ales 18

Orar de daurida dla biblioteca "Sas dla Crusc" - La Ila
Tel. 0471/844697
Fax 0471/844696
e-mail: laila@biblioteches.it

- le lönesc dales 15 ales 18
- le mertesc y mercuri dales 9 ales 12
- la jöbia y le vëndres dales 9 ales 12 y dales 15 ales 18

L'ann passè é stè rich d'impègns y d'ativitès desvalies

L'ativité di Stüdafüch da La Ila à incé tratan l'ann 2005 albü n liam strënt cun la vita soziała de döt le païsc: da òna na pert ti à la uniun pitè tröc sorvisc ala jënt, dal'atra él stè la jënt ch'à daidè i Stüdafüch tres n sostègn finanzia, moral y pratich.

En ocasiun dla riunion generala, tignida ai 2 de dezèmber tla Ciasa dla Cultura él gnü constatè che l'ann passè stè rich d'impègns y d'ativitès desvalies che vègn recordades en cört y sambègn n'ài nia mancé i intervenc de pröm aiüt.

Ativitès desvalies

Por ci che reverda i impègns che alda pro l'ativité dla Uniun, à na delegaziun di Stüdafüch tut pert al'incuntada dla zirconscriziun ("Bezirkstagung") tignida a Falzes ai 10 d'auri. Te chë' ocasiun é Werner Crazzolarà gnü premiè cun la medaia de brom por i 10 agn da comandant. Sciöchè la tradiziun se damana, à i Stüdafüch tigni ai pröm de mà la festa de San Florian, sant protetor de düc i stüdafüch. Püc dis plü tert, ai 7 de mà - deboriada cun les delegaziuns de düc i stüdafüch dla Provinzia - à incé chi da La Ila tut pert ala benedisciun dla statua de San Florian y dla picia cape-la arjignada ite tla Scora di Stüdafüch a Vilpian.

Ai 18 y 19 de jügn él gnü fistediè por la marèna ai 500 mituns ch'à tut pert al torné de pic palè metü a jì por les scuadres dl nord dla Talia y che gnò porater bele organisé da plü agn tla Val Badia. Ai 3 de messè él gnü daidè pro le start dla Maratona dles Dolomites.

Por i Stüdafüch él oramai na tradiziun da organisé les festes da d'isté

deboriada cun la Mùjiga, danter chëstes él Santa Maria dal Ciüf y la segra dl païsc. A chësta maniera garetà les festes trö' dami: les uniuns sciafia da se trà ite n bel scioldo y mèt a jì na bela festa por düc amez al païsc. Tan deplü che da chë' sajün él i sciori che va lunc y lerch a se chirì festes de folclor, olach' al sona la musiga y olach' an pò mangé de vigni sort de spezialitès alaleria. La majera atraziun é zènzater stada la defilada che é indò gnüda organisada dèr bun da Loise y Paula. Le tema é les lièndes dles Dolomites.

Ai 3 de setèmber é i stüdafüch jüs en jita a Rivolto olach'al gnò organisé la "Giornata Azzurra", n spetacul veramènter straordinar: patulies y fligri acrobatics de vigni sort y da vigni naziun. Ai 10 y 11 de setèmber él gnü fat le sorvisc da parchè en ocasiun dla 3a indunada de auti di soldas da inlaóta che é rodà fora por i païsc

dl'Alta Badia te na bela carovana. Ai 9 d'otober él gnü organisé na gran sfida da sughé al palon danter chi da La Ila che abiteia sura strada y chi che sta sot a strada. I mius é tla finada sta chi sot a strada, feter düc da Boscdaplan: davagné ài cun le resultat de 6 a 5. Ai 29 d'otober él gnü organisé n batadù tì Hotel-Pension Rezia. Le pozer é jü a Bernardi Aldo y De Lazzer Marco y le pröm pest é gnü davagné da dui Sorarù: Hermann y Paul. En ocasiun dla gara de Copa dl Monn él gnü tigni davert por 4 dis le gran tendun. L'organisaziun é indò n iade tles mans di Stüdafüch.

Intervenc

Por ci che reverda i intervenc n'un n'él stè endöt 20 partis sò fora por döt l'ann. Al é stè na fortuna che ara se tratà tla majera pert di caji de cosses da püch olach'ara é dagnora jüda da limitè i danns. La majera spordüda é stada defata dô ch'al é gnü traslochè cun le magazin: dlungia la ciasa de Vico él stè la baraca dal cartun ch'à pié fuch y les flames é defata stades sò pro ciasa. Atira él stè val' pice problem da pié ia, mo tla finada éra jüda da destudé le fuch por ora y tèm - deboriada cun i stüdafüch da San Ciascian - y da salvè la ciasa.

Proes y cursc

Dal momènt che i Stüdafüch ne vègn al dèdancò nia mà cherdà sc'al verd, mo por de vigni sort de situa-

L grup di jogh da La Ila en ocasiun dl concurs de prestaziun a livel provincial

ziuns de debojègn y de prigo, mës vigni mèmber avèi na buna formaziun. Al é porchèl dèr important da fà cursc, mo dantadòt inçe da porvè fora auti y mascinns y da laurè adòm cun les atres uniuns de pròm aiüt. Interessant y d'ütli ti àl salpü a düc dales proes deboriada cun i stüdafüch di atri païsc. Porchèl gnaràl inçe metü a jì da chësc ann inant proes regulares a nivel dl'Alta Badia por chi che vā cun les mascheres de respiraziun.

Tratan i mëisc fora de sajun é gnü organisé vigni terza jöbia proes te n ater païsc. Deach'an s'ā ponsè che la descìaria de Col Maladèt podess ester n prigo sc'al ess da rumpì fora n mèdefüch, é gnü tignì na proa inçe dailò. Fora por l'altonn é les proes scialdi gnüdes fates da scür.

Tratan l'ann passé à deplü mèmberi tut pert a 17 cursc de formaziun. Al curs de basa à tut pert Julian y Roman Bernardi. Simon Agreiter, Armin Bernardi y Manuel Pizzinini à tut pert al curs da adorè les mascheres de respiraziun y al medémo curs, mo de secundo nivel, à tut pert Ivan Castlunger, Giorgio De Grandi y Ennio Pizzinini. Julian Bernardi y Stefan Fistill à fat le curs da maschinist y Devis Castlunger y Willy Fistill chël da comandant de grup. Al curs da adorè la camera da udèi tl fòm n'un n'él stè 4 ch'ā tut pert: Werner Crazzolaro, Willy Fistill, René Pitscheider y Norbert Valentini.

Por ci che reverda la gestiun dles informaziuns da mëte tl sit internet dl'Uniu di Stüdafüch de Südtirol, é stè Renato Pizzinini ch'ā tut pert al concurs metü a jì aposta.

Magazinn

Na bela cossa é stada che i Stüdafüch à podü jì ite incër mez novèmber tl magazinn nü cun düc i auti y les massaries. Por fortuna à le bel tēmp tignì pro döt l'altonn: insciò àn almanco podü jì inant cun i laürs por na sistemaziun provisoria dl frabricat. I laürs gnarà stluc jö definitivamenter fora por l'aisciöda 2006.

Mëmbri

Cun desplajèi à i Stüdafüch messü tó comié da Erwin dla Bercia, na porsona che à fat tröp dl bëgn por la Uniu di Stüdafüch. Danter ater é stè le tot dl Volkswagen, cumprè tl ann 1977.

Na ligrèza é stè por i Stüdafüch da podèi tó sò Simon Granruaz y Roman Bernardi, che é sta plü agn pro le Grup di Stüdafüch Jogn. Ala fin dl 2005 arcompedā i Stüdafüch da La Ila 61 mèmberi efetifs, 9 mèmberi fora de sorvisc y 12 mèmberi dl Grup di Stüdafüch Jogn: endöt 82 mèmberi.

Regolamënt por ativitès fora dla scora

Anuzé i local i tla scora mesana “Tita Alton” por ativitès fora dla scora

Porsones privates y associazions po gnì autorisades da anuzé temporanea- menter i local dla scora mesana “Tita Alton” a La Ila por ativitès fora dla scora.

Les domandes d'anuzamënt mës gnì presentades por scrit ala direziun dla scora.

L'autorisaziun vëgn dada dala direturia dla scora do ch'ara à verifiché la compatibilità cun les esigēzes dles ativitès scolastiches (stluc fora i dis de festa y les domēnies)

La tarifa d'anuzamënt di local vëgn fissada sciöch'al é indiché chilò dessot :

LOCAL DAMANÈ	TARIFA AL DÉ	
	zënza fin de davagn	cun fin de davagn
Palestra	10,00 €	100,00 €
“Aula magna”	10,00 €	100,00 €
Salf normal	10,00 €	100,00 €
Salf spezial	20,00 €	120,00 €
Salf d'informatica	20,00 €	120,00 €
Mensa / ciasadafüch	20,00 €	150,00 €

Por n'avèi nia bria de paié o por ciavè na riduziun sön les tarifes preodüdes, mëscl gnì presenté na domanda scritta al Comun.

La soma stabilida messarà gnì paiada ite do avèi ciavè la comunicaziun scritta dal Comun, olach'al vëgn inçe dè dant les modalitès de paiamënt.

Les manifestaziuns ne pò nia duré plü dī co les 23.00.
Les ativitès tla palestra mass rovè por les 21.30.

L'era che ciara sura deura y stlù la porta y é autorisada da controlè che i local vëgnes anuzà aladò dl regolamënt.

N Comandant y n Consëi nù y n bel grup de jogn stüdafüch

Tratan l'ann 2005 él gnü dant deplü mudaziuns al intern dl Corp di Stüdafüch de Badia: do da 15 agn da comandant, à Elmar Irsara dè jò l'inciària ch'è gnüda surantuta da Egon Ploner. Le comandant nù à bele dal pröm momènt desmostrè ligrèza y entusiasme te so compit nia saurì y da tröpes responsabilitès. Por le daidè te sùa funziun él inçe gnü litè n consëi diretif nù, pro chël ch'al é restè n valgügn di mēmbri da denant sciöch Manfred Irsara, che à azetè l'inciària da vize-comandant, Raimund Irsara (da Castalta), Elmar Irsara, Christof Pitscheider (da Rainé), y d'atri sciöch Gottfried Nagler (da Murin) y Roman Pescosta (responsabl di jogn) é rovà laprò por le pröm iade.

Ativitès y intervenc

Tröp impègn é gnü desmostrè da düc i 52 stüdafüch che fej pert dl grup te zacotan d'intervenc de vigni sort: scemia che an n'ha mai aldi la sirena te nosc païsc, é i stüdafüch de Badia gnüs cherdà 24 iadi: pro 22 intervenc s'ara tratè de chestiuns techniches y pro dui d'atri de n mè de füch che é rot fora a Corvara y a San Ciascian. Sciöch an sa vègnel al dèdaicò cherdè i stüdafüch por de vigni sort d'emergēzes y porchèl mēss i mēmbri ester arjignà sciöch' al alda da podèi daidè chi ch'ha debojègn. Insciò ési gnüs cherdà ai 11 y ai 14 de forà y spo plü tert ciàmò ai 31 de messè por inzidēnc sozedüs sön la strada dla Val Badia. Ai 11 de merz à i stüdafüch messü jì da sèra a ciarié ite la gran vasca dal'ega dles vijinanzes da Pescolderunch, Fistì, Peslalz, Adan y Martara ch'è t'un iade restades zēnza ega. Y ai pröms d'auri n'èl degōna matada canche ai é gnüs cherdà da jì sò Reslada a trà sò n camion dal gas che manacià da se rosedè: ara ess podü jì a finì dassenn mal sce al ne foss nia stè valgügn bel arjignà da saltè ite a daidè! Ai 4 de jügn à la Villa Campagnola (San Linert) mez meter d'ega tles cianòs: al é saltè n ró dal'e-

rové atira söl post sc'al foss stè debojègn.

Le Grup di Stüdafüch Jogn

Roman Pescosta y Manfred Schmid à portè inant le Grup di Stüdafüch Jogn che à bëgn dodesc mēmbri che à fat 25 proes endöt por s'arjignè ca indortöra por i con-

cursc a nivel provincial. Al é n bel grup de jogn che se vègn y che desmostra tröpa ligrèza y interès por l'ativité di stüdafüch y che capèsc dantadöt l'importanza de daidè i atri tl cajo de debojègn.

Atrezatöres

Por ci che reverda les massaries y le material a disposiziun di stüdafüch, él gnü ciarè d'arjignè quant che core-spognes ales normes de segurèza nōies y che pois sconè dami i stüdafüch dai prighi dl füch: braies y manèces che ne pèia nia füch y scona deplü la persona dal gran cialt dl füch.

Compressivamēnter s'ha le pröm ann d'ativité cun le comandant y le consëi nù stlüt jò bun. Da pert de dōta la popolaziun de Badia y dla valada ti vāl n giulan sinti a chèsc grup tan important por la segurèza de vignun y de döt le païsc!

I omi di stüdafüch à messü s'incuntè 54 iadi tratan le 2005

Ala fin dl ann 2005 compedà i Stüdafüch da San Ciascian 44 mēmbri atifs y 2 mēmbri sostegnids; ia por l'ann él gnü pomez Armin Moling y Ivan Agreiter. Por ci che reverda l'ativité portada a fin tratan l'ann passè à i stüdafüch messü s'incuntè 54 iadi: 15 iadi é sta i intervenc, 16 les proes y 8 iadi ài pitè so sorvisc en ocasiun de festes de dljia o sopoltōres. Te 7 ocasiun ési gnüs damanà por d'atri sorvisc. Endöt ot é stades les incuntades, danter chēres dl comité y chēres di comandanc.

Ativîtēs y intervenc

L'ann 2005 à metü man por i Stüdafüch da San Ciascian - sciöch'al é porater bele tradiziun - en la nôt de S. Silvester cun le sorvisc de prevenziun, surantut da Pire Agreiter y Christian Obojes. Le pröm intervenc é stè ai 10 de merz, canch'al é gnü cherdè le 115 dales dôes dadoman deach'al é saltè na condüta dal'ega dl Comun sura le Hotel Fanes. Cun l'aiüt de na pachera y de 7 stüdafüch é la condüta defata stada cunciada. L'intervenc é gnü portè a fin dales 4 dadoman. N mēis plü tert, ai 7 d'auri é i Stüdafüch gnüs cherdà por n mèdefüch rot fora te n prè sot le Hotel Rosa Alpina, püch daite dal pröm rondel. Ai 22 d'auri sonà i pipsri por n mèdefüch rot fora a La Ila, dlungia le Durni's Pub y sot la ciassa de Lodovico Rossini. Deboriada cun i Stüdafüch da La Ila é chi da S. Ciascian por fortuna sta bugn de sconè la ciassa d'abitaziun, ince sce la baraca dal cartun che à daite n container dal öre é vardüda jö daldöt.

Ai pröms de mà, en ocasiun dla festa dl sant protetor di Stüdafüch San Florian, él gnü benedi l'auto nū: na jeep Mitsubishi L200, de chēra ch'al jö debojegn, dal momènt che dui auti pò apēna ciàmò gnì anuzà.

Ai 3 de messè, en ocasiun dla Maratona dles Dolomites à 6 stüdafüch daidè söles incrujades.

Ai 28 de messè, incēr les set da sēra é i Stüdafüch gnüs cherdà söi pipsri dal 115 deache n'era è jüda a perde tla zona dl Camping Sass Dlacia: 7 stüdafüch é atira sta söl post. An à defata odü ite la dificoltè da chirì mà de 7 l'era ch'á problems psicolo-

gics te na zona tan grana y zēna avēi indicaziuns de ci vers ch'ara ess podü jì. Ara n'á nia dorè dī ch'al é rovè söl post le pröm auto dl Aiüt Alpin cun n cian da chirì porsones y i Carabinieri. Dala plaza dl Camping, partis sö te zacotan de grups é i socoridus pià ia te vigni direziun a chirì. Deache l'era n'è nia ciàmò gnüda ciáfada dales 8 da sēra, él gnü tut la dezijiun de sonè la sirena y sön chēra él spo rovè pomez 23 stüdafüch. Laprò él ciàmò gnü 10 porsones dl Aiüt Alpin y le Grup de Socurs cun cians da Bornech. N'ora plü tert rovà la comunicaziun che l'era è te paisc sentada sön n n scagn da se nainé de na ciassa privata.

Ai 10 d'agost da sēra à le 115 cherdè i Stüdafüch da jì sön Stōres a

Ai 17 de setēmbere à le 115 cherdè i Stüdafüch tres i pipsri, deach'al é da jì sön Pralongià a condüje jö na comitiva de todēsc che ne s'infidà nia plü inant por la plöia, le frēit y le ciarü dēr fit. Cherdè él ince gnü la Crusc Blanca y l'Aiüt Alpin, dal momènt che òna na sciara s'á ince fat mē. Canch'i socoridus é sta söl post ài atira odü ch'ara se tratà de n grup de todēsc bindebo ti agn y ch'al é porchēl debojegn di menè jö te paisc cun l'auto.

Pro i intervenc bele nominà, é i Stüdafüch gnüs cherdà plü iadi por cosces techniches, sciöche dauri portes, pumpè fora cianòs o despifè condütes dal'ega o por d'atri sorvisc de vigni sort che vègn damanà tres plü gonot: sorvisc da parchè pro de gran manifestaziuns, canch'al vègn fat registraziuns televisives por films y rerlams y i.i.. Danter ater à i Stüdafüch albü l'ocasiun de daidè pro n film sura la Pröma Vera tut sö sön Valparola cun la partezipaziun de deplü personaji ladins.

Proes y cursc

Da d'aisciöda, ai 26 d'auri, à ince indö mētü man les proes: endöt n'un n'él gnü tignì cater d'internes, na proa jö in Badia y dôes cun les mascheres cuntra le fòm. Do la palsa da d'isté, àn metü man ai 19 de setēmbere cun les proes da d'altonn: endöt n'un n'él gnü tignì 3 de internes, òna de düc i stüdafüch dl'Alta Badia a Corvara, la proa de pröm aiüt söl lift de Boè deboriada cun i atri Stüdafüch dl'Alta Badia, le Socurs y l'Aiüt Alpin, na proa a San Ciascian deboriada cun i Stüdafüch de Badia, na proa cun i funch y dôes proes cun les mascheres de respiraziun.

Ai cursc ch'è gnüs metüs a jì tla Scora Provinziala di Stüdafüch a Vilsplan n'un n'él stè zacotanè ch'á tut pert: Daniel Alton y Stefan Vittur a chēl da adorè les mascheres de respiraziun, Alex y Mirko Rudifieria a chēl por i intervenc technics. Armin Moling, Günter Frena y Ligato Domenico à fat le curs de basa por intervenc en cajo de mèdefüch.

Por döt ci che i Stüdafüch fej y fajarà inant por le bëgn dl paisc y dla popolaziun ti é düc dēr reconoscēc.

chirì n iagher che dô ester jü mancia: avisa te chēres nōts él sauri da jì a perde por gauja dla ciálvara de Stōres. Sciöche i Stüdafüch é rovà sö, è le iagher bele daidè: él n'è nia jü mancia, mo te na direziun che sü cumpagns ne l'á nia plü odü.

Ai 3 de setēmbere él sozedü n inzi-dēnt söl Jü de Valparola: n pulmin che gnò jöpert é jü fora dērt rovan te n clander te chē ota sura le confin olach'al é bele sozedü n gröm d'inzidēc. Atira él gnü lascè jì la sirena da Balsan infora y sön chēra él rovè adöm 25 stüdafüch. Por fortuna n'él degügn feris y i danns materiai mà limità.

Ai 10 de setēmbere, en ocasiun dla "3a Indunada Internazionale de Mesi Militars Storics" él gnü organisè na cēna tla ütia Piz Sorega. I partezipanc ala manifestaziun é gnüs menà sö cun le lift de Piz Sorega y i Stüdafüch s'á cruzié dl sorvisc da parchè y de ciarè sura i auti.

Comun de Badia

BILANZ DE PREVJIUN POR L'ANN 2006

ENTRADES		SORTIDES	
Cutes		Spëises corëntes	
I.C.I.	1.080.000,000 €	Aministrasiun generala	1.324.415,000 €
Cuta dala publizité ICA	18.910,000 €	Polizia de comun	133.914,000 €
Adizionala sön le consum de eletrizité	40.097,000 €	Istruziun publica	558.386,000 €
"Imposta di soggiorno"	74.149,000 €	Cultura	257.876,000 €
Cuta regionala - Irap	278.724,000 €	Sport	55.100,000 €
D'atres cutes	8.114,000 €	Turism	70.441,000 €
	1.499.994,000 €	Viabilité y trasporté	583.379,000 €
		Spëises provinzialas implanç de depuraziun	100.000,000 €
		Smaltimënt dles eghes pazes	306.158,000 €
		Racoiüda de refodam	623.000,000 €
		Teritore y ambiënt	156.000,000 €
		Sozial	89.733,000 €
		Svilup economic	12.308,000 €
			4.270.710,000 €
Contribuc		Spëises en cunt capital	
Contribut ordinar dala Provinzia	1.367.534,000 €	Aministrasiun generala	81.828,000 €
Contribut por le lingaz ladin	38.760,000 €	Costruziun scolina a Badia	25.000,000 €
Contribut por la refeziun dla scora	32.198,000 €	Costruziun palestra a Badia	565.000,000 €
Contribut por la biblioteca	58.324,000 €	Manutenziun scoles	57.341,000 €
Contribut por la promoziun culturala	4.725,000 €	Manutenziun ciasa cultura a La Ila	15.000,000 €
Contribut por la manutenziun dles strades rurales	31.185,000 €	Sistemaziun ciamp dal sport a Badia	40.000,000 €
Contribut por la gestiun dles scolines	32.130,000 €	Manutenziun straordinaria nodadoia	110.581,000 €
Contribut por le vardè	1.406,000 €	Sistemaziun atrezatöres sportives	5.000,000 €
Contribut por l'amortamënt de mutui	578.708,000 €	Manutenziun strades, plazes y iluminaziun	132.248,000 €
D'atri contribuc dala Provinzia	28.069,000 €	Sistemaziun strada Pescol	40.000,000 €
	2.173.039,000 €	Costruziun garage sot tera a San Ciascian	64.800,000 €
		Costruziun circonvalaziun San Linert	150.000,000 €
		Costruziun strada Armuntarora	50.000,000 €
		Cumpra de atrezatöres por la viabilité	130.787,000 €
		Costruziun ciasa polifunzionale a La Ila	1.000.000,000 €
		Tunel da La Crusc	522.112,000 €
		Ambiënt y teritore	72.703,000 €
		Costruziun ambulatorio a Badia	593.949,000 €
		Setur sozial	7.061,000 €
		Svilup economic	14.000,000 €
			3.677.410,000 €
Entrades extratributaries		Contribuc	
Dërc' de segreteria	54.007,000 €	Contribuc por sorvisc a festes dla dljia	6.656,000 €
Entrades da afic dles ciasas dles uniuns y cultura	15.000,000 €	Contribuc a uniuns culturales	30.406,000 €
Entrades por la racoiüda de refodam	640.000,000 €	Contribuc' a uniuns sportives	15.404,000 €
Entrades dal manaj dla scora	52.464,000 €	Contribuc' por manifestaziuns sportives	45.000,000 €
Entrades por le smaltimënt dles eghes pazes	388.000,000 €	Contribut al' Associazion Turistica	54.481,000 €
Entrades por l'ega da bëre	157.500,000 €	Contribuc ales uniuns di stüdafüch	10.226,000 €
Entrades da sanzions fates dala polizia de comun	36.146,000 €	Contribuc' por l'abelimënt di paisc	20.000,000 €
D'atres entrades	147.844,000 €	Contribut associazion "Casa Bimbo"	65.000,000 €
	1.490.961,000 €	Contribut straordinar Ski World Cup	21.700,000 €
		Contribuc' por ativitës soziales	29.590,000 €
		Contribut a Epaca	14.459,000 €
			312.922,000 €
Trasferimënt de capital dala provinzia		Amortamënt mutui y ficc	
Contribut por operes publiches - lege 27	334.762,000 €		953.521,000 €
Contribut por le tunel da La Crusc	118.705,000 €	Detrates previdenziales, assistenziales y irpef	
Contribut por la costr. dla ciasa polifunz.a La Ila	1.000.000,000 €		737.500,000 €
Operes d'urbanisaziun	926.392,000 €		
Conzesciuns edilizies	252.918,000 €		
Sanzions por violaziuns edilizies	16.126,000 €		
	2.648.903,000 €		
Mutui			
Mutuo por la costruziun dla palestra a Badia	500.000,000 €		
Mutuo por la costruziun dl ambulatorio	500.000,000 €		
	1.000.000,000 €		
Atres entrades			
Afit de frabicac'	156.399,000 €		
Davagns dala partezipaziun a sozietës	27.792,000 €		
Fic' atifs sön deponüdes de cassa	118.726,000 €		
D'atres entrades	98.749,000 €		
	401.666,000 €		
Detrates previdenziales, assistenziales y irpef	737.500,000 €		
Entrades endöt	9.952.063,000 €	Sortides endöt	9.952.063,000 €

BILANZ DE PREVIJUN POR L'ANN 2006

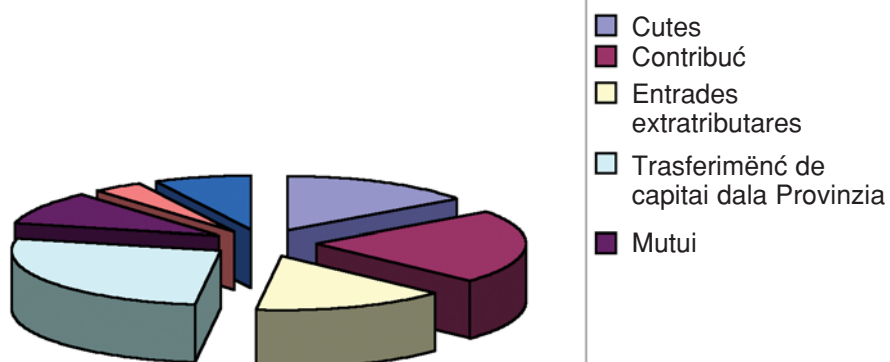
ENTRADES

Cutes	1.499.994,00 €
Contribuc	2.173.039,00 €
Entrades extratributares	1.490.961,00 €
Trasferimenc de capital dala Provinzia	2.648.903,00 €
Mutui	1.000.000,00 €
D'atres entrades	401.666,00 €
Sorvisc por cunt de terzi	737.500,00 €
	9.952.063,00 €

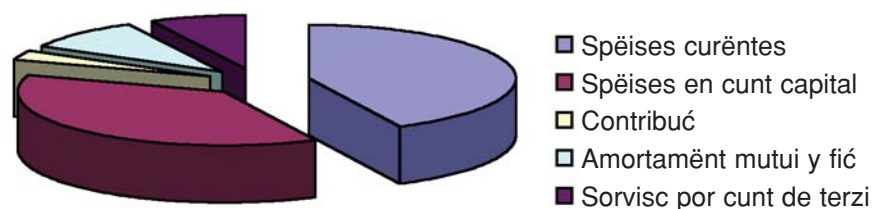
SORTIDES

Spëises corëntes	4.270.710,00 €
Spëises en cunt capital	3.677.410,00 €
Contribuc	312.922,00 €
Amortamënt mutui y fié	953.521,00 €
Sorvisc por cunt de terzi	737.500,00 €
	9.952.063,00 €

ENTRADES

SORTIDES

Situaziun finanziaria dl Comun de Badia ala fin dl 2005

Debit total 11.522.760,00 €

Carico anual capital 457.646,00 €

Carico anual fié passifs 519.656,00 €

Carico anual total 977.302,00 €

Trasferimenc dala
Provinzia -578.689,00 €

Carico anual efetif 398.613,00 €

Fié atifs sön
deponüdes de cassa -118.726,00 €

Carico anual
efetif deportè 279.887,00 €

Debit por persona 3.600,86 €

I resultač dles lîtes parlamentares 2006

LÎTA DLA ĆIAMENA DI DEPUTAC

COALIZIUN CUN ROMANO PRODI

	usc	%	+/-	La Ila	S. Ćiascian	Badia
Südtiroler Volkspartei (SVP)	1.231	58,8%	-12,1%	430	278	523
L' Ulivo	170	8,1%	1,3%	45	36	89
Federazione dei Verdi	85	4,1%	/	29	8	48
Italia dei Valori - Lista di Pietro	25	1,2%	-1,1%	10	8	7
Partito dei Comunisti Italiani	15	0,7%	0,5%	1	1	13
Partito della Rifondazione comunista	10	0,5%	0,2%	4	1	5
Partito Pensionati	9	0,4%	/	3	2	4
La Rosa nel Pugno-Laici socialisti liberali radicali	7	0,3%	/	5	0	2
Popolari UDEUR	7	0,3%	/	0	1	6
Coalizium indöt	1.559	74,5%				

COALIZIUN CUN SILVIO BERLUSCONI

	usc	%	+/-	La Ila	S. Ćiascian	Badia
Forza Italia	257	12,3%	1,4%	123	121	13
Alternativa Sociale con Alessandra Mussolini	113	5,4%		2	2	109
Unione dei Democratici Cristiani e Dem.di Centro (UDC)	41	2,0%	1,3%	11	30	0
Alleanza Nazionale	37	1,8%	-0,6%	25	12	0
Lega Nord	23	1,1%	-0,3%	15	7	1
Movimento Sociale Fiamma Tricolore	23	1,1%	/	1	1	21
Democrazia Cristiana e Partito Socialista Nuovo PSI	22	1,1%	/	1	4	17
Coalizium indöt	516	24,7%				

LISTA ZËNZA COALIZIUN

	usc	%	+/-	La Ila	S. Ćiascian	Badia
Die Freiheitlichen	17	0,8%	/	13	3	1

Lîta dla Ćiamena di Deputac - Zetoles y partecipaziun	usc	%		La Ila	S. Ćiascian	Badia
Zetoles che vël	2.092	95,4%		718	515	859
Zetoles blančes	78	3,6%		35	21	22
Zetoles nules	23	1,0%		6	12	5
Zetoles dades jö	2.193			759	548	886
Partecipaziun ala lîta		90,8%				

LÎTA DL SENAT

	usc	%	+/-	La Ila	S. Ćiascian	Badia
SVP - Thaler Ausserhofer Helga	1.276	67,7%	0,8%	421	314	541
La Casa delle Libertà - Vezzali Maurizio	367	19,5%	6,4%	134	119	114
L'Unione Prodi - Nones Franco	175	9,3%		61	30	84
Die Freiheitlichen - Leitner Pius	34	1,8%	1,3%	13	7	14
Pensionati - Ferrari Pietro	22	1,2%		11	2	9
Fiamma Tricolore - Zilli Pasquale	12	0,6%		3	3	6

Lîta dl Senat - Zetoles y partecipaziun

Zetoles che vël	1.886	93,7%		643	475	768
Zetoles blančes	83	4,1%		41	19	23
Zetoles nules	44	2,2%		9	11	24
Zetoles dades jö	2.013			693	505	815
Partecipaziun ala lîta		91,5%				

Pizzinini Francesco	Varianta al proiet por la restrotoraziun dla Óiasa sôla p.fab. 848, Str. Micurà de Rû 22	S. Óiascian
Comité Alpine Ski World Cup Alta Badia	Varianta al proiet de realisaziun dl zënter nû a La Ila sôla p.ter. 3395/2	La Ila
Sponata S.a.s. de Castlunger Werner	Proiet por mêt sô n implant da scialdè a sorèdl pro la ùtia "Sponata"	La Ila
Valentin Hansjörg	Varianta al proiet de costruziun dla Óiasa d'abitaziun tla localitè Puntac	Badia
Miraval S.a.s de Crazzolar Bernardette & Co.	Varianta al proiet de costruziun dla Óiasa tla localitè Sompunt	Badia
Impianti Colfosco S.p.A. – Cave Sarè	Renovaziun y adatomènt dl implant da fà petun pro la cava "Sarè"	S. Óiascian
Pic Pre de Clement Stefan & Co.	Varianta al proiet de ampliament dla Ùtia Pic Pre	S. Óiascian
Declar Franz	Varianta al proiet de costruziun de na Óiasa d'abitaziun söles p.ter. 3331/2, 3326/2 y p.fab. 439	La Ila
Fabbro Francesca, Greco Renato	Domanda de sanatoria por la costruziun de n local nû tl sottèt pro la Óiasa Cademia	S. Óiascian
Pezzedi Francesco	Costruziun de n garage da paura tla localitè Sciarè, p.ter. 4148/2	S. Óiascian
Ploner Claudio	Domanda de sanatoria por la realisaziun de dui cuartiers a livel dles çianôs y trasformaziun parziala dl sottèt sciöche abitaziun - Str. Costamorin 7	S. Óiascian
Mancor S.p.A.	Domanda de sanatoria por la costruziun de n local nû tl sottèt pro la Óiasa Cademia	S. Óiascian
Hotel Falzares de Crazzolar Erwin & Co.	Proiet por daurì finestres sôla falzada nord-est dl Hotel Falzares, Str. Micurà de Rû 21	S. Óiascian
Peccei Andrea, Ploner Maria Pia	Costruziun de n garage sot tera pro la Óiasa d'abitaziun, Str. Funtanacia 48	La Ila
Mangutsch Erich	Mêt ite na bot dal gas GPL , Str. Rû 5	S. Óiascian
Grandi Funivie Alta Badia S.p.A.	Slariamènt dl pröm toch sô insom la pista Gran Risa söles p.ter. 3602/10, 3602/11, 3602/12, 3602/13	La Ila
Clement Andreina	Mudaziun daitefora cun ampliament dla óiasa d'abitaziun, realisaziun de n têt sura la plaza da parchè i auti y spostamènt di panèi solars sôn têt – Str. Pedraces 86	Badia
Bernardi Ilda	Tra jö y fà sô danû la óiasa d'abitaziun tla Str. Verda 24	La Ila
Crazzolar Benno	Varianta al proiet de costruziun dl lüch da paura tla localitè Tamores	S. Óiascian
Miraval S.a.s. de Crazzolar Bernardette & Co.	Stato final pro la costruziun dla Óiasa a Sompunt	Badia
Valentin Michele	Varianta al proiet de ampliament dla Óiasa d'abitaziun tla localitè Parüs n. 7 y costruziun de n garage	Badia
Pitscheider Otto	Varianta al proiet de avaliamènt dl pre da óiasa pro le lüch da paura a Suraçianins	S. Óiascian
Bernardi Giovanni	Varianta al proiet de costruziun dla óiasa d'abitaziun a Craciorara	Badia
Comun de Badia	Proiet de ressanamènt dla condüta dal'ega da bëre "Verda – Gardenacia y Plaönn"	La Ila
Crazzolar Claudius	Varianta al proiet de restrotoraziun y ampliament dla óiasa d'abitaziun a Óianins n. 7	La Ila
Pitscheider Otto	Trà jö y fà sô danû la majun pro le lüch da paura a Suraçianins	S. Óiascian
Comun de Badia, Fraziun da Pedraces	Costruziun de na gabina dal strom sôla p.ter. 980 tla localitè Punt dl Pech	Badia
Seggiovie Santa Croce S.p.A.	Varianta al proiet de costruziun de n frabricat dlungia la staziun jödapé dl lift da La Crusc	Badia
Rudiferia Raimund	Domanda de reprovaziun dl proiet de varianta por l'ampliament cualitatif dla "Villa Flora", Str. Plan 37	S. Óiascian

Ploania da S. Óiascian	Costruiziun dla colonia nòia	S. Óiascian
Baugroup S.r.l.	Varianta al proiet de costruiziun dla cìasa residenziala tla zona de completamënt "Ninz"	La Ila
Hotel Armentarola de Wieser Francesco & Co.	Proiet de varianta por piceres mudaziuns daitefora pro le Hotel Armentarola cun costruiziun de na gabina dal strom ENEL y laprò n local por n agregat dal strom y n local dal refodam	S. Óiascian
Bruno Silvana	Varianta al proiet de costruiziun dl lüch "Mone" destiné al agriturism a S. Linert	Badia
Hotel Störes S.a.s. de Mellauner Erica & Co.	Costruiziun de n local davert por chi che fuma, pro le Hotel Störes	S. Óiascian
Irsara Carlo	Proiet de varianta por trasformè le garage da paura te na cìasa d'abitaziun tla localitè Rüdeferia	S. Óiascian
Favaretto Loretta	Proiet de izolaziun dl tèt pro la cìasa a Boscdaplan 1	La Ila
Cooperativa Agricom Val Badia GmbH	Proiet de mioraziuns dl grunt söla p.ter. 1737 tla localitè Zija	Badia
Taibon Christof Taibon Klaus Ambros	Trà jö y fà sö danü la cìasota söla p.ter. 4000 tla localitè Störes	S. Óiascian
Castlunger Klaus, Castlunger Lydia Castlunger Vilma	Varianta al proiet da trà jö frabricac da paura por fà sö na cìasa d'abitaziun convenzionada tla localitè "Sotsas"	La Ila
Clement Andreina	Varianta al proiet de ampliamënt dla cìasa d'abitaziun n. 86 a Pedraces	Badia
Costa Alessandro	Costruiziun de na cìasa d'abitaziun tla localitè Costa	Badia
Bernardi Giovanni	Proiet de varianta por la realisaziun de n cuartier por agriturism tla alzada a tera pro la cìasa n. 12 a Craciorara	Badia
Hotel Diamant S.a.s. de Rudiferia Paolo & Co.	Restrotoraziun dl salf da mangé y dla cìasadafüch pro le Hotel Diamant	Badia
Rottonara Hermine	Restrotoraziun dla alzada a tera pro la cìasa d'abitaziun - Str. Rottonara 21	La Ila

Novitês che reverda le refodam

Da l'ann passè inant él la poscibilitè de dè jö contegnidus de plastica (PET - polietilene) cina 10 litri tratan l'orar de daurida dla descìaria de Col Maladët. I contegnidus che va sura i 10 litri fora mëss gnì spacà sö por ch'ai pois gnì da jö. La medéma cossa vèl incè por le polistirol (stiropor) che podarà gnì dè jö dai 1. de jenà 2006 inant. Trames döes sortes de material pò gnì dades jö debann.

Çi él pa miné cun „contegnidus de plastica“ che po gnì da jö?

Cun la diziun „contegnidus de plastica“ minun de vigni sort de bozes o de canistri de plastica che à n stlipun. Plü avisa:

- bozes de plastica (p.ej. bozes de polietilene => PET)
- canistri o contegnidus de patüch da lavè quant o da pozenè lüje
- d'atri contegnidus de plastica cun stlipun

Le critèr é che i contegnidus de plastica che vègn da jö mëss avèi n stlipun lassura. I contegnidus de plastica mëss gnì sporfognüs fora denant che gnì da jö!

Da mëte averda él çì che n'alda nia pro i contegnidus de plastica y che ne po porchèl nia gnì dè jö!

- folies de plastica o nylon
- chistes de plastica
- condles o chibli de plastica
- goti de plastica (p.ej. goti dal yogurt)
- toç de plastica
- d'atri che ne tóma nia ite pro i contegnidus

ORAR DE DAURIDA

por dè jö le refodam privat

Lönesc,

mercuì y vèndres

y vigni pröma sabeda dl mëis

dales 8.00 ales 12.00